

tænke mig, at man, hvis man overhovedet vilde bruge denne indirecte Maade at vælge Sogneforstanderskaberne paa, lod en Klasse vælge nogle Valgmænd og en anden Klasse andre Valgmænd, men saaledes, at disse Valgmænd saa traadte sammen og valgte Sogneforstanderne; denne Fremgangsmaade har sine store Ulemper, og jeg holder heller ikke videre paa den, men jeg siger, at man derved vilde opnaae den Fordeel, at de, som saa kom til at sidde i Sogneforstanderskabet, ikke vilde vide, om de hørte til den høiest befattede, den begunstigede Klasse, den Klasse, som den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen) meente, at Sognepræsten gjerne sluttede sig til — det var nu hans Anskuelse, det var efter hans Erfaring (Munterhed) —, eller om de hørte til den anden Klasse. De vilde ikke vide det mere, end vi vide det her, og det anseer jeg for en stor Lykke for os. Vi vide ikke, om vi ere Repræsentanter for Kjøbstad eller for Land, thi vi ere Repræsentanter for begge Dele (Hør!), begges Interesser ligge os lige nær. Denne Maade, at lade Valgmænd vælge Sogneforstanderne, er det System, som man har brugt i den nyere Tid, og hvorved man har søgt at undgaae store Ulemper, som ellers ere forbundne med dette hele Classesystem. Derved, at en saadan fra Grundlovens Grundtanke forskjellig Tanke kommer ind i Communalloven, kan der ogsaa være nogen Frygt for, at denne Tanke fra de kommunale Forhold vil gjøre sig gjældende i Valgloven for Staten, og navnlig bliver denne Frygt stor, naar man veed, at der maa paatænkes en stor Omdannelse af Grundloven; det er derfor efter min Mening skadeligt, at der er saadanne forskjellige Systemer. Jeg kan finde mig i mangehaande forskjellige Former; jeg kunde altsaa ogsaa, om det skulde være, finde mig i, om der i Grundloven havde været et Classesystem, og jeg skulde da have stemt for, at der ogsaa i Communalloven blev et saadant Classes-

system, men nu, da det ikke er Tilfældet, troer jeg, at det vil skade selve Anvendelsen af Grundlovens Bestemmelser, naar der kommer en anden, fremmedartet Tanke ind i de kommunale Forhold. Hvad vil nemlig nu skee? Det vil skee, som den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen) saa klart fremstillede for os, at man i Sognene vil sondre sig i to Partier, „de Lykkelige“ — det vil da kun sige „de høiest Befattede“ — og „de Andre.“ Hvert Parti vil da tænke paa: hvorledes skulle vi nu faae den største Indflydelse gjort gjældende? Ved Uøvelsen af den kommunale Valgret vil det nu ikke gjøre videre Skade — derfor har Loven sat Grændser —; men nu komme de samme Folk, som i Sognene have deelt sig i to Partier, og skulle i Gr. vælge til Folkethinget, og der finde de ikke i den bestaaende Lov den samme Indskrænkning. De ere vantede til at betragte den høieste Klasse som noget Fremmedartet, noget fra dem forskjelligt, og de ville derfor ved Valg til Folkethinget — ved Valg overhovedet — bruge den Indflydelse, som de igennem Communalloven have lært at gjøre gjældende, de ville ved Communalloven samles til et Parti, og som et Parti ville de dernæst træde op ved Valgene til Folkethinget, uden ved Anvendelsen af den Valgret, som er givet dem ved Forfatningen, at finde nogen Modvægt. Det er Følgen af at bruge to forskjellige Systemer; man kan gjenneføre een Tanke, og man kan gjenneføre en anden Tanke, det kan gaae meget godt, hvilken af de forskjellige Tanter man end vælger, skjøndt der kan være Strid om, hvilken der er den rigtigste; men jeg paastaar, at det ikke gaaer an saaledes at gjenneføre forskjellige Tanter, thi derved ødelægges den Ene, hvad den Anden søger at opbygge. Grundloven søger at udsette Forskjellen mellem By og Land, Forskjellen mellem de forskjellige Berettigelser; den søger at tvinge Folk til at indsee, at de alle som Borgere af eet Land have de samme Interesser.